

פרשת נצבים וילך. (מש"ב) כ"ט ט-כ

א. פסוק י"ג מחשב עזיך עד שואב מימיה. רש"י ה"ד מחשב עזיך ראב"ע ה"ח ראשיכם מן "והטעם", רמב"ן ד"ח ראשיכם שבטיכם מן "והזכיר עוד" עד "בהקהל" מה קשה למפרשים האלה ואיך הם מחרצים את הקשיים?

ב. י"ג י"ד. ולא אחכם לבדכם אנכי כרת... כי את אשר ישנו מה עסנו וגומר מדרש הנחומא... אחת מוצא שבקשו לפרק עול שבוטחו בימי יחזקאל. מה כתיב שם? (יחזקאל פרק כ') "באו אנשים מוקני ישראל לדרש את ה'". אמר לו: בן מתן הקדוה את העבד מהו שאוכל בהקדוה? אמר להם: אוכל. אמרו לו: אם חזר מתן ומכרו לישראל לא יצא מרשותו? אמר להם: תן. אמרו לו: אף אם כבר יצאנו מרשותו ונהיה ככל האומות. אמר להם יחזקאל לישראל: "והעולה על רוחכם ה' לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כנויים...". "מי אני אם לא כבוד חזקה ובזרע נטויה ובחמה שפוכה אמלך עליכם". (יחזקאל כ' ל"ב) כי כשבוטח אדם עמו ולכן נאמר (פסוק י"ב) למען חקים אותך היום לו לע' והוא יתיה לך לאלקים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבותיך, שלא אחזר בדבר שנשבעתי לאבותיכם; ולא אחכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת... אלא אם מדורות מעתידין לבא היו שם.

1. מה הקשר שבין פסוקינו ובין פרק כ' ביחזקאל (כל הפרק ביחוד פס' ל)
2. מה הכונה המסומלת בדברי חז"ל: "שאף הדורות העתידין לבא היו שם"?

ג. ט"ו כי אחם ידעתם, רש"י ט"ו ט"ו י"ג; רמב"ן ט"ו י"ג עד "לא היו שם אלוה וקללות". ספוד ט"ו י"ג.

1. באיזו מארבע לשונות של י"ג יש לפרש כאן?
2. האם מחקש פסוק זה לפסוקים שקדמו לו או לפסוקים שלאחריו?

ד. י"ח. והיה נשמעו... והתברך בלבנו לאמר שלום יהיה לי כי בשרינות לבי

1. מה בין רמב"ן לראב"ע (ד"ח למען ספות) במרוש המלה כי? למי משניהם מתאים תרגומו של ר' דוד הוספן: ווענן אין אויך אין דען אנזיכט סינינעס הערצענס וואגדלע?
2. נסח לבאר את הבטוי שרירות לב ע"פ ירמיה ל' כ"ג כ"ד; כ"ג י"ג.
3. למען ספות הרוח את הצמאה.

קרא רש"י ראב"ע רמב"ן רשב"ם.
 א' במה נבדל ר' י"י מכל האחרים ומה היא חולשת פירושו?
 ב' מה המשותף בשלטה המפרשים המזבאים בראב"ע (ר' יהודה הלוי, ר' יונה המדקוק, ראב"ע)?
 ג' במה נבדל הרמב"ן מכל שאר המפרשים בהפשת הענין כולו ובפרוש "למ' ד' הרבנים לבקעה: למען ספות-למען תכלה השחיה את הצמאון, (דאמיס דע רויש דען דורטט צערניכטע) משל במי כסילים הזדים החולכים בשוית לבם ארז בקר ושחט צאן, אכל ושפת להטביח לסלק תאותם. כל ספה שאינו סמוך למלה על הוא כליון ואבדון בכל המקרא: האף חספון מן סן חספה (בראשית י"ח י"ט), ואשר הוא רבוי וחוספת על דבר צריך לסמוך לו מלה על: "ספות חסאה על חסאת" (יסעיה ל"א) לספות עוד על חרון אף ה' (במדבר ל"ב י"ד) וכאן אין על לסמן לו. למי מן המפרשים הנ"ל יש סעד בדבריו?

- ה. מנה בלשנית-דקדוקית.
1. ט. ראב"ע ד"ח ראשיכם עד ונידום. כיצד רגיל הראב"ע לקרא לצורה סיגטכסית זו?
  2. רש"י ד"ח למען חקים. מה ראה רש"י לחרגם את ההפעיל יהקים-ללשון מעיל-קייס?